

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ปี พ.ศ. 2565

ระดับอนุปริญา ปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา

คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) ได้เห็นชอบ เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2565

พัฒนาศักยภาพกำลังคน
ของประเทศให้เท่าทันต่อ
การเปลี่ยนแปลงของโลก

ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิด
การศึกษาตลอดชีวิต
(Lifelong Learning)

การจัดการศึกษามีความยืดหยุ่น
เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง
อย่างทันทั่วทั้ง

ให้เป็นอิสระแก่
สถาบันอุดมศึกษา
ในการบริหารจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

ประกาศใช้ภายใน 27 กันยายน 2565

สาระสำคัญที่เปลี่ยนแปลงและแตกต่างไปจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ปี พ.ศ. 2558

1

" อาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ไม่จำเป็นต้องเป็นบุคลากรสายวิชาการ (อาจารย์ ผศ. รศ. ศ.) ของสถาบันอุดมศึกษานั้น เท่านั้น โดยสถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดตำแหน่งเทียบเคียงบุคลากรภายใน รวมทั้งกำหนดให้บุคลากรในองค์กรภายนอกที่สภฯ เห็นชอบในการร่วมผลิต สามารถที่จะเป็น เป็นอาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ หากมี คุณสมบัติตามที่กำหนด "

เกณฑ์มาตรฐานใหม่ในประเด็นนี้ จะช่วยให้

- เกิดการเคลื่อนย้ายบุคลากรที่มีความสามารถ ในสาขาต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เข้ามาร่วมในการผลิตบัณฑิตมากขึ้น
- ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยต่างๆ สามารถร่วมมือกัน เพื่อจัดทำหลักสูตรร่วมกันเป็นหลักสูตรเดียว และใช้ทรัพยากรในการเรียนการสอนการวิจัย ร่วมกันและมีมาตรฐานเดียวกัน
- ลดปัญหาการมีจำนวนอาจารย์ประจำและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรไม่เพียงพอ เป็นต้น

2

" สถาบันอุดมศึกษา สามารถกำหนดคุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของ หลักสูตรได้ หากคุณวุฒินั้นสามารถส่งเสริมให้การเรียนการสอนในหลักสูตร สาขาวิชานั้นบรรลุผลการเรียนรู้ของนักศึกษาได้ตามที่กำหนดในหลักสูตร "

เกณฑ์มาตรฐานใหม่ในประเด็นนี้ จะช่วยให้

- หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับวิทยาการสมัยใหม่ที่อาศัยองค์ความรู้หลากหลาย และอาจจะไม่มีอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิตรงเนื่องจากเป็นสาขาใหม่ สามารถเกิดขึ้นได้ง่าย โดยใช้อาจารย์ มีคุณวุฒิที่สัมพันธ์ตามดุลยพินิจของสถาบันอุดมศึกษา

ศ.(พิเศษ) ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สาระสำคัญที่เปลี่ยนแปลงและแตกต่างไปจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ปี พ.ศ. 2558

3

" คุณสมบัติของ **อาจารย์พิเศษ** เปิดกว้างมากขึ้น โดยที่คุณวุฒิการศึกษาจะไม่ใช่อำนาจ แต่สามารถขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบของสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์พิเศษสามารถมีชั่วโมงการสอน ไม่จำกัด โดยมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนา นักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้นๆ ด้วย "

เกณฑ์มาตรฐานใหม่ในประเด็นนี้ จะช่วยให้

สามารถใช้ศักยภาพของผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสถาบันอุดมศึกษามาช่วยในการเรียน การสอน และผลิตบัณฑิต ได้อย่างเต็มที่

4

" สถาบันอุดมศึกษาสามารถเลือกจัดการศึกษาระดับ**อนุปริญญา** โดยมี ระยะเวลาการศึกษา 2 ปี หรือ 3 ปี "

เกณฑ์มาตรฐานใหม่ในประเด็นนี้ จะช่วยส่งเสริมให้

สถาบันอุดมศึกษาเกิดความคล่องตัว สร้างความหลากหลายของการจัดการศึกษา และเป็นทางเลือกของผู้เรียนตามความสนใจ

5

" **วิชาศึกษาทั่วไป** ลดลงจาก 30 หน่วยกิต เหลือ 24 หน่วยกิต และเปิดกว้าง ให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถออกแบบรายวิชาศึกษาทั่วไปได้เอง โดยจะมุ่งเน้น ในการพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะที่จำเป็นในปัจจุบันและอนาคต "

เกณฑ์มาตรฐานใหม่ในประเด็นนี้ จะช่วยให้

สถาบันอุดมศึกษาสามารถออกแบบเพื่อส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมที่สำคัญและจำเป็น ในการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

6

" สถาบันอุดมศึกษา สามารถให้ความเห็นชอบ ในการแต่งตั้ง**ผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอก** เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ได้โดยไม่ต้องแจ้ง กมอ. โดยที่ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกนั้น ไม่จำเป็นต้องมีคุณวุฒิ หรือผลงานทางวิชาการ แต่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ "

7

" **นักวิจัยประจำในสถาบันอุดมศึกษา** สามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ได้ "

8

" ผลงานที่ใช้เพื่อสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก จะไม่จำกัดเฉพาะผลงานตีพิมพ์เท่านั้น แต่สามารถใช้ผลงานนวัตกรรม สิทธิบัตร หรือผลงานสร้างสรรค์มาทดแทนได้ "

เกณฑ์มาตรฐานใหม่ในประเด็นข้อ 6-8 นี้ จะมีส่วนช่วยส่งเสริมให้

การพัฒนาบัณฑิตศึกษามีความยืดหยุ่น ตอบสนองต่อความหลากหลายและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ขณะเดียวกัน ก็ส่งเสริมการสร้างผลงานวิชาการที่สามารถใช้ประโยชน์ได้จริง นอกเหนือจากการสร้าง องค์ความรู้เพื่อการตีพิมพ์เท่านั้น

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม